

Opća bolnica Pula
Ospedale Generale di Pola
Odjel za dermatologiju i venerologiju

UPUTE PACIJENTIMA ZA PROVOĐENJE PERORALNE PUVA TERAPIJE

Kratak opis

PUVA terapija (fotokemoterapija) je vrsta terapije kod koje se fotosenzibilizirajuća tvar psoralen (P) uzima u obliku tableta uz obrok te se nakon 2 sata koža obasjava UVA zrakama. Početnu UVA dozu određuje liječnik prema fototipu kože, a daljnje se podizanje doze i broj tjednih obasjavanja provodi prema protokolu koji nadzire medicinska sestra u dogovoru s liječnikom. Provodi se uglavnom 3-4 x tjedno do izliječenja i nestanka kožnih promjena.

Prednosti fototerapije uz dodatak fotosenzibilizirajuće tvari su: bolji i brži terapijski učinak, manji broj dolazaka, manje doze obasjavanja.

Međutim postoje i popratne pojave peroralne PUVA terapije koje dijelimo na rane i kasne.

U rane popratne pojave spadaju: crvenilo (koje se javlja 48-72 sata nakon obasjavanja), želučane tegobe (mučnina i nagon na povraćanje), rijeđe svrbež te neugoda i bolnost kože.

U kasne popratne pojave spadaju: poremećaji pigmentacije (PUVA pjege), fotostarenje, te kod dugotrajnih i višekratnih ciklusa PUVA terapije tijekom godina veći rizik od nastanka kožnih tumora.

PUVA terapija se NE primjenjuje za vrijeme trudnoće i dojenja, kod djece, kod preboljelih ili postojećih tumora kože, atipičnih madeža, autoimunih bolesti tipa lupusa, epilepsije, teških bolesti jetre, srca i bubrega i kože fototipa I.

PUVA terapija primjenjuje se u svrhu liječenja različitih vrsta kroničnih kožnih bolesti. Terapija na početku dovodi da blagog crvenila uz naknadno tamnjenje kože te postupni nestanak kožnih promjena.

Upute za pacijente

Tijekom provođenja PUVA terapije treba se pridržavati sljedećih uputa:

- Kožu koja se obasjava UV zrakama potrebno je pretodno kod kuće oprati/istuširati kako bi bila čista, bez naslaga krema i masti te kozmetičkih preparata koji bi mogli prouzročiti neželjene reakcije ili umanjiti učinak terapije
- Prije ulaska u kabinu ukloniti: odjeću, obuću, nakit
- **Obavezno staviti zaštitne naočale s UV filtrom prije ulaska u kabinu**
- **Pokriti lice i spolovilo** osim ako liječnik ne odredi drugačije
- U kabini stajati na sredini postolja pridržavajući se za rukohvate
- Ne dodirivati fluorescentne svjetiljke unutar kabine
- Prije početka terapije izvijestiti liječnika ili medicinsku sestru o lijekovima koje uzimate, općem zdravstvenom stanju ili promjeni/pogoršanju zdravstvenog stanja

- **Ako tijekom terapije počnete uzimati neki novi lijek** (antibiotik, vitamine, lijekove za tlak, srce, masnoće, šećer, protiv bolova i slično), **prethodno ste dužani obavijestiti liječnika**
- **Obasjavanja se provode u točno određenim razmacima** (3-4x tjedno) koje određuje liječnik te se treba nastojati držati navedenih termina dolazaka kako bi se osigurao dobar učinak terapije
- Tijekom terapije moguća je pojava blagog: crvenila, svrbeža, suhoće kože, osipa, neugode i bolnosti kože. U slučaju jačeg intenziteta, liječnik može odrediti da se smanji doza obasjavanja, odgodi obasjavanje do nestanka tegoba ili prorijede razmaci između obasjavanja.
- **Tijekom 24 sata po obasjavanju ne izlažite se sunčevom svjetlu zbog pojačane fotoosjetljivosti** (koristite kapu/šešir, sunčane naočale s zaštitnim UV filterom za UVA i UVB svjetlo!)
- **Tijekom provođenja PUVA terapije i nakon pojedinačnih obasjavanja, ne smijete se dodatno izlagati sunčevu svjetlu (odlaskom u solarij, sunčanjem, boravkom na otvorenom po najjačem suncu i slično).**